

Alt ber til

– Um bert viljin er
til staðar, segði
Nyrup Rasmussen,
forsætisráðharri á
seinasta
tíðindafundinum, í
sambandi við
sosíalu
ráðstevnuna í
Keypmannahavn

Dagny Joensen
úr Keypmannahavn

Eini 500 tíðindafólk samladust í tíðindahöllini í Bella Centrinum, hálfvan tíma áðrenn teir norðurlensku forsætisráðharrarnir, saman við Nelson Mandela, hövdu bjóðað til tíðindafund.

Trongligt var og fólk stóðu á nakknum á hvörjum öðrum, fyri at fáa so mikið gott útsýni, at möguleikar vóru at gera sjónvarpsupptøkur og fotografera - men ikki minst, at øll tey mongu fingi høvi at siggja hövuðsleikarnir, á fundinum.

Tað var greitt, at júst Nelson Mandela vóru tey flesti mest áhugaði at siggja, hoyra og avmynda.

Útlendsku tíðindafólkini lótu seg ikki úttan víðari flyta, um tey komu at standa framman fyri upptøkulúnum, men alt gekk kortini friðarliga fyri seg.

Stíflerur og brosandí

Nelson Mandela kom stillisliga gangandi saman við forsætisráðharrinum Gro Harlem Brundtland, Noregi, Ingvar Carlson, Svøríki, Davíð Oddson, Íslandi, Martti Ahtisaari, Finnlandi og Poul Nyrup Rasmussen í Danmark.

Danski forsætisráðharri var formaður fyri ráðstevnuni, og orðstýrari á tíðindafundinum. Hann bað tíðindafólkið sýna umhugsni, og ikki venda fotoljósunum beint upp í andlit á gestunum. Serliga vísti hann til 76 ára gamla Nelson Mandela, sum ikki taldi hetta.

Mandela lat sum einki. Hann tókst at vera væl fyri og hugdi brosandí út í salin.

Nyrup Rasmussen gjørdi skjótt av og lat orðið til Nelson Mandela, sum greitt var tann persónur, sum tíðindafólkini vóru mest áhugaði

tosa við.

So hvørt sum fotoljósini góvust at blinkstra, tagnaði sussið í salinum. Lurtað varð í andakt eftir Mandela, sum kortini bert segði somu ordini, ið hann framman undan hevði sagt á tíðindafundum á ferðini í Keypmannahavn.

Hann takkaði Norðurlondum fyri stuðulin tey árin, tá einki annað land góðtók ANC, og fyri at hava hjálpt sær persónliga, tey mongu árin í fangahúsinum.

Hann fegnaðist um at Suðrafrika nú hevði fingið demokratiskt stýri, og at aþhartheit skipanin var avtíkin.

Hugtiknir áhoyrarar

- Sum eg havi sagt við Nyrup Rasmussen, forsætis-

ráðharra: Vit hava sett okkum eitt mál fyri framman, og nú fara vit at royna okkum, segði Mandela og legði áherðslu á, hvussu umráðandi tað var at hava fólk í við sær, tá tað ráddi um at skapa frið og framburð í Suðrafrika.

Hinir forsætisráðharrarnir sótu sum súlur, og tað var sjónligt, at teir eisini lurtaðu hugtiknir eftir hesum treysta, gamla og vísa manninum, ið sum kunnugt ongantíð hevur mist vónina, hóast hann hevur stríðst so nógv meir fyri frælsi, enn fólk í norðurlondum - og stjórnarleiðararnir somuleiðis, hava gjørt.

Nelson Mandela endurtók eins livandi og ramliga og áður, at í Suðrafrika vóru teir farnir undir at byggja skúlar, sjúkrahús og íbúðir,

veita fólk el-orku og reint drekingarvart, so sum øll í salinum hövdu hoyrt hann sagt áður. Kortini sótu fólk tigandi og hugtiknir og lurtaðu.

Nelson Mandela endurtók eisini, hvussu umráðandi tað var fyri hansara heimland, at fáa alla ta hjálp, sum hini londini kundu veita. Hann helt, at tað var lættari at liva í Suðrafrika í dag, hóast landið var so niðurundir komið, at tað fór at taka langa tíð at fáa tað á fótur aftur.

Næstur at taka orðið var Nyrup Rasmussen, sum helt, at nú var stundin komin, tá øll skuldu líta framá. Hann helt, at nú skuldi alt gamalt stríð leggjast til viks. Ein nýggi tíð var komin. Hann beyð fundarfólkinum at seta spurningar.

Kundu ikki semjast um orðing

NGO-ráðstevnufólk vóru eisini í salinum, og ein vildi vita, hví orðingin um fyrirbygging, ikki var við í yvirlysingini. Spyrjarin var úr Noregi, og hann minti á ST-ráðstevnuna í Kairo um fólkavøkstur, sum m.a. hevði givið eina ábending um, at orðið fyrirbygging skuldi fáa innivist í Keypmannahavnar yvirlysingini. Hann vendi sær til Gro Harlem Brundtland, og spurdi, hvat hon segði um endaligu orðingina, sum bleiv 'kynsliga heilsu' í staðin fyri fyrirbygging?

Gro Harlem Brundtland svaraði, at tey í Noregi hövdu áralanga siðvenjing fyri javnstøðu millum kynini, men at tað tíverri ikki var møguleiki at fáa londini

Norðurlensku forsætisráðharrarnir og Nelson Mandela á tíðindafundi í Bella Centrinum. Vinstrumegin siggjast: Ingvar Carlson, Svøríki, Martti Ahtissari, Finnland, Nelson Mandela, Suðrafrika, Poul Nyrup Rasmussen, Danmark og Gro Harlem Brundtland, Noreg. David Odson í Íslandi, slapp ikki við á myndina

at semjast á hesum øki.

Ein týsk blaðkvinna spurdi síðani, hvat ætlanin var við ráðstevnuni, og hvussu útlitini vóru fyri at byggja víðari á tað, sum hóast alt kom burtur úr í Keypmannahavn?

Norðurlond skulu standa saman, og arbeiða víðari við teimum niðurstøðum, sum eru gjørdar á ráðstevnuni, segði Gro Harlem Brundtland.

So var aftur boð eftir Mandela. Hann helt, at óheft lond kundu samstarva við onnur, men at bardagin ikki var av, eftir einari nátt, hóast ein týðandi yvirlysing nú var gjørd, fyri at basa fátækradøminum í heiminum.

Álvarsligastu hóttanir

Hann nevndi vandan fyri sjúkum og arbeiðsloysi sum eina álvarsliga hóttan fyri tey tilafturkomnu londini, men var samstundis sannfjórur um, at eisini Suðrafrika kundi gerast eitt gagnligur samstarvspartur hjá umheiminum, eitt nú við handilsligum samskipti, í framtíðini.

Ein lærari úr Tunesia spurdi Mandela, um tað ikki var gjørligt hjá afrikansku londunum at skipa seg í einum felagskapi, so sum londini í Evropa hava gjørt í ES?

Framhald á síðu 13

Eini 500 tíðindafólk samladust at frætta seinastu tíðindini um ráðstevnuna frá norðurlensku forsætisráðharrinum og Nelson Mandela, sum vakti stóran ans millum áhoyrarnar henda dagin